

Amb aquest títol la [Fundació Josep Irla](#) va realitzar la lliçó inaugural del curs 2017-2018 a l'auditori de la UPF School of Management. La conferència va ser a càrrec d'Anne Phillips.

Anne Phillips és professora de ciències polítiques a la London School of Economics and Political Science com a professora de teoria de gènere i va ser directora de l'Institut de Gènere fins al setembre de 2004. Membre de l'Acadèmia Britànica des de l'any 2003. És una de les persones més reconegudes en la teoria política feminista, i escriu sobre qüestions de democràcia i representació, igualtat, multiculturalitat i diferència. El seu treball més influent és *The Politics of Presence: The Political Representation of Gender, Race and Culture* (1995).

A l'inici de l'acte, **Lluís Pérez Lozano**, director acadèmic de la [Fundació Josep Irla](#), va donar la benvinguda al públic assistent i va ser

Tània Verge

qui va fer la introducció a la figura d'Anne Phillips i els seus estudis, presentant-la com una de les principals veus del feminisme contemporani.

Anne Phillips va plantejar d'inici la qüestió sobre el dret a vot de les dones i la pluralitat democràtica en el debat dels anys 90, on aquesta qüestió no era central per molts politòlegs,

encara es debatia sobre el dret, o no, a vot de les dones. Fent una breu anàlisi de l'evolució legislativa i política al món la xifra actual de representació de les dones a nivell mundial és del 23'5%, més de la meitat de la població no arriba a un quart en la seva representativitat. Tot i ser una infrarepresentació evident la xifra de fa 20 anys era molt lluny i l'evolució ha estat positiva. A Catalunya actualment la representació femenina és del 43%, al Regne d'Espanya del 39'1%, a la Gran Bretanya del 32%. És evident, per a Phillips, que les quotes de gènere han tingut a veure en l'augment de les dones en llocs de representació, més de 128 països han aplicat quotes d'algun tipus.

Ens esgarrifem les xifres de desigualtat, un país no es pot presentar com a democràtic si no combat la sobrerepresentació dels homes a les institucions, les quotes de gènere milloren la representació institucional de les dones, però no és sinònim de canvi de polítiques la igualtat política no és el mateix que la igualtat econòmica i social.

La presència de dones en política no és una qüestió d'identitat sinó de qualitat democràtica. Les ciutadanes han de tenir dret a vot i anar més enllà. Phillips en la seva anàlisi manifesta que vivim en una societat organitzada pel gènere. Per això són necessàries les quotes i la recerca de la participació, la democràcia s'ha d'entendre com a igualtat política, sinó hi ha igualtat política no hi ha democràcia, i no es tracta d'un tema d'imatge, la democràcia exigeix proporcionalitat.

Tenim exemples en la construcció de noves institucions. Ruanda té actualment un parlament amb un 64% de dones. Una institució nascuda en situació de postconflicte en la que la constitució, de l'any 2003, reserva un 30% dels escons a les dones. A nivell de representació política el salt ha estat important però això no té una traducció en la societat, en un canvi de les relacions de gènere al país. (De fet Ruanda és un dels països amb una de les taxes més altes de violència masclista).

Un altre exemple és el nou parlament escocès, després del referèndum del 1997 en el que es va donar un ampli suport a la seva recuperació. Es van posar les bases per a que fos un nou tipus d'institució en l'accés i la participació, la igualtat d'oportunitats, la transparència i l'empoderament compartit. La proporció de dones representants al parlament Escocès va tenir el seu punt àlgid el 2003 amb un 40%, tot i que aquest percentatge ha anat descendint i això mostra com va afirmar Phillips «que cada pas endavant ha de quedar ben ancorat, tot i que les xifres no ho diuen tot». Per a Phillips el cor de la democràcia és la igualtat en el procés de decisió política.

El republicanisme va associat a la recerca del bé comú així com del bon govern «Quan les preocupacions de les dones s'incorporin en el bé comú llavors podrem deixar de preocupar-nos «d'allò» de les dones», en canvi el neoliberalisme enforteix la idea de satisfacció en l'interès privat, sense pensar en col·lectiu.

El republicanisme advoca per la participació activa, la llibertat com a autogovern, i la qualitat de la vida pública. Per això Phillips insistí en que no es poden deixar les solucions de les desigualtats ens mans dels més privilegiats, ni que vulguin parlar en nom dels menys privilegiats.

La connexió entre feminisme i republicanisme és l'alta participació democràtica i la política participativa activa. Cal reflexionar sobre les tensions entre democràcia, republicanisme i feminisme: el republicanisme i el feminisme reforcen – i es reforcen- la concepció de ciutadania activa i de participació política. En aquest sentit cal tenir en compte com s'han viscut alguns moviments per la restricció de llibertats a col·lectius concrets (per exemple la prohibició del vel a França) on la confluència dels valors republicans i objectius feministes van veure com a necessaris, però que han acabat mostrant que han estat excloents. Cal tenir en compte la diversitat de veus, necessitats i propostes i com rebutjar l'homogeneïtzació de la ciutadania, de les ciutadanes, per seguir avançant.